

ת"פ 58617/01/20 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד סאמי אבו רקייק- בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 58617-01-20 מדינת ישראל נ' אבו רקייק
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
בעניין: מדינת ישראל-תביעות נגב
ע"י ב"כ עו"ד שגיא אבנעים
המאשימה
נגד
סאמי אבו רקייק-בעצמו
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד עידו פורת

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **גידול, ייצור, הכנת סמים מסוכנים**, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 **והחזקת סם שלא לצריכה עצמית** לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודה.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 19.1.20 גידל הנאשם בביתו בתל-שבע 49 שתילי קנבוס במשקל כולל של 7 ק"ג, במעבדה שהקים בביתו, אשר כללה מאווררים, תאורה ודישון.
בנוסף, החזיק במעמד זה בביתו 500 גרם קנבוס.
3. בהתאם להסדר הדיוני אליו הגיעו הצדדים, שירות המבחן התבקש להכין תסקיר לעונש בעניינו של הנאשם.

תסקירי שירות המבחן:

4. בתסקיר מיום **25.11.20** שירות המבחן סקר את קורותיו של הנאשם, בין היתר צוין, כי הנאשם נשוי ואב ל-6 ילדים, שולב בתעסוקה בעברו, אך כיום לא עובד מזה כשנה וחצי. כן נמסר כי לנאשם אין הרשעות קודמות וכי הוא שלל התנסות בחומרים משני תודעה. בדיקות שתן אשר נלקחו ממנו היו נקיות משרידי סם. ביחס לעבירה נמסר כי הנאשם לוקח אחריות על מעשיו, הביט חרטה וחש בושה. כן מסר לשירות המבחן שביצע את

העבירות על רקע מצב כלכלי קשה אליו נקלע, עד כדי קושי ברכישת מצרכי יסוד.

בבחינת גורמי הסיכון, ההתרשמות היא כי הנאשם מתקשה לשתף במצוקותיו ולהסתגל למצבי חיים משתנים בעת משבר, דבר שהוביל לפניה לגורמים שוליים, במטרה לייצר רווח כלכלי מהיר. זאת, ללא התייחסות לכלל ההשלכות והתוצאות האפשריות של מעשיו.

בבחינת גורמי הסיכון, שירות המבחן הביא בחשבון כי עד לביצוע העבירות הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי ותפקד באופן אחראי במסגרות חיו לרבות המשפחתית והתעסוקתית. כן הביא בחשבון את החרטה ונטילת האחריות. ההתרשמות היא, כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות באופן משמעותי. כמו כן, הנאשם מקבל תמיכה משפחתית המאפשרת לסייע בשיקומו. עוד צוין, כי הנאשם בעל יכולת להתבוננות פנימית ובעל מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי.

נוכח המלצת שירות המבחן, הדיון מיום **19.11.20** נדחה לצורך שילוב בטיפול.

5. בתסקיר מיום **15.3.21** נמסר, כי הנאשם החל לעבוד באופן מזדמן עם אחיו וכי הוא ערך מאמצים להשתלב בתעסוקה, אך נוכח התפרצות נגיף הקורונה עניין זה לא הסתייע. כן נמסר, כי בני משפחתו של הנאשם מסייעים לו כלכלית. עוד נמסר, כי לאחר שהיה ברשימת המתנה לטיפול והחל בו, התברר ששני שכניו משתתפים בקבוצה זו ועל כן בוטלה השתתפות הנאשם בקבוצה והוא הוחזר לרשימת המתנה.

בנסיבות אלה נדחה הדיון פעם נוספת.

6. בתסקיר מיום **29.6.21** נמסר, כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית ומשתף בה פעולה באופן מלא. שירות המבחן המליץ, בנסיבות אלה, בהם הנאשם נעדר עבר פלילי וללא דפוסים עבריינים, במצב בו הסיכון בעניינו צומצם, להטיל על הנאשם ענישה מוחשית בדרך של מאסר בעבודות שירות, ומאסר מותנה, כעונש מרתיע נוסף ומציב גבולות ברורים.

חוות דעת הממונה:

7. לבקשת ב"כ הנאשם, הנאשם הופנה לקבלת חוות דעת ממונה לביצוע עבודות שירות.

8. בחוות הדעת שהתקבלה ביום **2.9.21** הודיע הממונה, כי הנאשם אינו מתאים לרצות מאסר בדרך של עבודות שירות מנימוקים מודיעיניים הקבועים בסעיף 51(ב1)(1) לחוק העונשין.

לנוכח האמור, ביקש ב"כ הנאשם, לקיים דיון במעמד קצין המודיעין, לשם הבאת המידע לפני בית המשפט, הדיון נקבע ליום 3.10.21.

9. בדיון מיום **3.10.21**, התייצבו הגורמים הרלוונטיים מהמשטרה ומשב"ס. בית המשפט עיין במעמד צד אחד בחומר המודיעיני. לאחר עיין במסמכים וקבלת מידע נוסף מגורמי המודיעין ניתנה החלטה, כי חוות דעת

הממונה מבוססת היטב ואין מקום לשוב ולהפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת נוספת, או לתת הוראות אחרות לממונה.

10. ב"כ הנאשם ביקש, במצב דברים זה, להטיל על הנאשם מאסר קצר ככל הניתן, וקצר משמעותית מהתקופה אותה היה שוקל בית המשפט להטיל בעבודות שירות.

עדויות וראיות לעונש

11. המאשימה סקרה את עובדות כתב האישום וחזרה על הערכים המוגנים אשר נפגעו במקרה זה, כתוצאה מביצוע עבירות סמים למטרות הפצה.

כן הפנתה לפסיקה רלוונטית בעניינו של הנאשם, **רע"פ 513/21 ישועה**, שם הוטלו על 10 חודשי מאסר בגין גידול של 60 שתילים במשקל 10 ק"ג. כן הפנתה לרע"פ 666/20; רע"פ 2870/18; רע"פ 7819/15; רע"פ 314/16; עפ"ג 1890-06-21.

נטען מאידך, כי קיימים במקרה זה שיקולי שיקום, גם אם מינימליים, ובית המשפט מתבקש לאזן בין כלל השיקולים.

נטען, כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הוא 15-36 חודשי מאסר בפועל ובכל מקרה המתחם צריך להתחיל במאסר בפועל, כך שממילא מאסר בעבודות שירות אינו חלק ממתחם הענישה. נטען, כי מדובר בעבירות הדורשות הכנה ותכנון והן אינן מבוצעות באופן ספונטני.

בשים לב לשיקולי השיקום המינימליים, יש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם בהתחשב בעובדה שהוא נעדר עבר פלילי, לקח אחריות על מעשיו והחל בהליך טיפולי.

12. **ב"כ הנאשם** טען, כי מדובר בנאשם צעיר, אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש. כן סקר את עובדות כתב האישום וציין, כי עבירת ההחזקה בה הורשע הנאשם היא מאותו סם אותו גידל ולדבריו מדובר ב"פיצול" טכני של כמות הסם אשר נמצאה אצל הנאשם.

נטען כי הנאשם שווה במעצר בית ממרץ 2020 ומאז לא נרשמו לחובתו הפרות.

נטען, כי פסיקת בתי המשפט מקלה יותר כשמדובר בסם מסוג קנבוס, כי כמות השתילים נמוכה וכי משקל הסם הגבוה נבע מכך שכבר היו במצב פריחה סופי.

נטען כי הנאשם, שלא באשמתו, החל בהליך הטיפול באיחור ושיתף בו פעולה באופן מלא.

מנתוני התסקיר עולה כי קיימים שיקולי שיקום. הוסבר כי ברקע לביצוע העבירות מצוקה כלכלית עקב משבר תעסוקתי. כיום הנאשם נעזר במשפחתו ועורך מאמצים תעסוקתיים.

נטען, כי מתחם העונש ההולם הוא 7-12 חודשי מאסר.

במצב דברים רגיל, נאשם אחר היה משולב בעבודות שירות.

נטען, כי המתחם לו טוענת המאשימה אינו נתמך בפסיקה.

כן הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה נוהגת מטעמו: רע"פ 8237/15; רע"פ 5261/18; ת"פ 26968-01-18; ת"פ 54487-02-15; ת"פ 8843-02-15.

13. **הנאשם** בעצמו הביע צער על העבירה שעשה, טען כי עבר תקופה קשה וכי הטיפול היום היטיב עמו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם:

14. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשם של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל בגינה. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

15. הערכים המוגנים בעבירות סמים הם הגנה על בריאות הציבור ועל שלומו הפיזי והנפשי וכן על רכוש, מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. חקיקת הסמים נועדה לעקור את נגע הסמים מהשורש. והמחוקק מצא להחמיר בעבירות ייצור וגידול הסם ולהשוותן לסחר בסמים, מבחינה נורמטיבית. בגידול הסמים לצרכי הפצה טמון פוטנציאל לנזק רחב, לא רק למעורבים הישירים בביצוע העבירה ואף לא רק לצרכנים המיועדים, אלא לציבור כולו: לבני המשפחה, לבעלי העסקים והציבור הנפגע מעבירות הרכוש הנלוות לעיתים קרובות לתלות בסם, לציבור המצוי במרחבים הציבוריים שהאווירה ואיכות החיים בהם נפגמת כתוצאה מהתופעה הנרחבת של הפצת הסם. כך, במקומות הבילוי, בכבישי הארץ, בגנים ובפארקים הציבוריים.

לעניין זה ראו דבריו הברורים של הרכב בית המשפט המחוזי בתל-אביב במסגרת עפ"ג 46738-09-14 **מדינת ישראל נ' צקבאשווילי ואח'** (31.12.14):

"גידול סמים לשיטתנו כמוהו, מבחינת החומרה, כסחר והפצת סמים. לא זו בלבד, אלא שבהינתן המציאות הנוכחית שבה גידול הסמים הפך להיות למכת מדינה יש להילחם בו בחומרה כאשר הביטוי לכך יהיה בהרמת רף הענישה. המגדלים והמפצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית ומעשית גם יחד. שניהם גורמים לכך שכמות סם מוצאת דרכה לשוק הסמים הרווי ממילא. הגידול, הסחר והיבוא, תהא הדרך לכניסתו לשוק של הסם אשר תהא - המכורים לסמים עושים בעזרתו צעד נוסף במדרון הסמים ומי שאינו מכור עדיין, יכול ויעשה את הצעד הראשון והקריטי בדרך

להתמכרות לסם. הפגיעה בערך המוגן היא אותה פגיעה. ספציפית באשר למעבדות סמים: לצערנו, שוב ושוב אנו נתקלים במקרים כדוגמת המקרה הנוכחי...."

ראו עוד גם בעפ"ג 42358-10-14 גיא נ' מדינת ישראל (18.2.15):

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הבטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפוצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי המשפט העוסקים בתחום זה."

16. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה, יש לקחת בחשבון את היקף הגידול שבאופן יחסי אינו גדול - הן מבחינת מספר השתילים והן מבחינת היקף התשתית. על פי כתב האישום מדובר במעבדה מאולתרת באחד מהחדרים בבית הנאשם ולא מדובר בפעילות מסחרית שיטתית, המוכרת מתיקים אחרים, הכרוכה בהקצאת מקום, בבניית חממה ובגידול המוני.

לעניין זה ראו הערותיו המנחות של בית המשפט המחוזי, לאחרונה ממש, במסגרת ערעור על פסק דינו של מותב זה בעפ"ג (ב"ש) 39979-05-21 **אגבייב נ' מ"י (9.9.21, ההדגשה הוספה):**

"...הכלל שנקבע בפסיקה, ואשר בהחלט מחמיר את הענישה בעת האחרונה, קובע כי מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון המנחה, תוך מתן משקל לפגיעה בערכים המוגנים, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. כך גם בעבירות של גידול, ייצור והחזקה של סמים מסוכנים, כאשר **מירב המשקל יינתן להיקף הגידול והחזקה של הסמים ולהיקף פוטנציאל לגידול בהחזקה לאור כמות השתילים שגידל הנאשם. כמו כן, יינתן משקל למשאבים שהשקיע הנאשם על מנת לקדם הצלחת הגידול. המשקל של הסם בעבירות של גידול סמים, הגם שהוא רלוונטי, עדיין מדובר בנקודת זמן מקרי, היינו מועד גילוי העבירה ע"י המשטרה, כאשר אין כל מקום לדרוש מהמשטרה להמתין עד שהשתילים יגדלו רק כדי להחמיר בענישה. די בכמות השתילים כדי ללמד על פוטנציאל הנזק הצפוי מהעבירה, ובמקרה שבפנינו, מדובר בכמות גבוהה ביותר של שתילים...**"

17. הנאשם הורשע גם בהחזקת 500 גרם קנבוס. גם המאשימה רואה בהחזקה ובגידול אירוע אחד, וטענה לעונש אחד. עם זאת, אין לראות בכך פיצול "טכני" כנטען. גם אם מקבלים לזכות הנאשם את הטענה, כי מדובר בתוצרי הגידול ולא ברכישת סם נוספת, הדבר מלמד על פוריות והצלחת הגידול ועל פוטנציאל הנזק במקרה זה שהוא מוגבר, חרף כמות השתילים הלא גדולה.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא, איפוא, ברף הבינוני.

בחינת מדיניות הענישה בעבירת הגידול:

18. בבחינת **מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה זו** עיינתי באסמכתאות אליהן הפנו ב"כ הצדדים. העיון מלמד, כי במקרים שונים נקבעו מתחמי ענישה במנעד המשקף בעיקר את נסיבות הגידול ואת היקפו, ותוך התחשבות בטיב ובהיקף התשתית, מספר השתילים, כמות הסם בפועל, ונסיבות אחרות של מעשה העבירה.

19. להלן פסיקה נוספת ממנה ניתן ללמוד את המתחם הנוהג:

א. רע"פ 8563/18 **שרפוב נ' מדינת ישראל** (12.12.18) - שם הורשעו הנאשמים ושותפיו בגידול של כ- 18 ק"ג קנבוס, תוך גניבת חשמל, ונקבע מתחם ענישה של 10-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הושת עונש מאסר בתחתית המתחם, בהינתן נתוניו האישיים לרבות נטילת אחריות והיעדר הרשעות קודמות ונוכח המלצת שירות המבחן, אשר הייתה חיובית, אולם לא הצביע על הישג שיקומי משמעותי.

ב. עפ"ג 33215-12-18 **אבו עיאדה נ' מדינת ישראל** (23.1.19) - שם אושר פסק הדין במסגרתו נקבע מתחם ענישה של 10-20 חודשי מאסר בפועל בגין גידול 900 שתילי קנבוס במשקל כולל של 44.80 גרם. על הנאשם באותו מקרה, צעיר כבן 26 ללא הרשעות קודמות, שעבד בתחום החשמל וביצע את העבירות על מנת להפיק רווח כספי קל ומהיר, הוטלו 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ג. עפ"ג 5788-09-18 **אבו עסא נ' מדינת ישראל** (28.11.18) - שם אושר פסק הדין במסגרתו נקבע מתחם ענישה של 9-22 חודשי מאסר בפועל בגין גידול 254 שתילי קנבוס במשקל של כ-6.5 ק"ג. על הנאשם הושת עונש מאסר של 9 חודשי מאסר בפועל, בהיותו צעיר, ללא הרשעות קודמות, שהודה במיוחס לו ושיתרת מאסרו קצרה.

ד. עפ"ג 8650-04-15 **שוורץ נ' מדינת ישראל** (7.1.16) - שם נדחה ערעור של נאשם, אשר הורשע בגידול 146 שתילי קנבוס במשקל 2.69 ק"ג בחדר נסתר בביתו. נקבע מתחם של 6-24 חודשי מאסר. אף ששירות המבחן המליץ על אפיק שיקומי, הנאשם נדון ל-9 חודשי מאסר בפועל.

ה. עפ"ג 62171-05-17 **חן נ' מדינת ישראל** (10.7.17) - נדחה ערעור של נאשם שהורשע בגידול 18 שתילי קנבוס במשקל 3.85 ק"ג. נקבע מתחם של 8-20 חודשי מאסר והוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל.

ו. רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.6.16) - נדחה ערעור של נאשם, אשר הורשע בגידול שתילי קנבוס במשקל 2.5 ק"ג. בבית משפט השלום הוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. במסגרת הערעור הוחמר עונשו והועמד על 10 חודשי מאסר בפועל.

23. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות ההחזקה שלא לצ"ע:

א. בת"פ 63029-12-20 **מ"י נ' שליו** (8.4.21) - נקבע ע"י מותב זה מתחם עונש של 6-18 חודשי מאסר בפועל בגין החזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 1,033.6 גרם נטו וכן בסם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של 1,125.5 גרם נטו.

ב. בת"פ 31479-11-20 **מ"י נ' אבו סבית** (16.3.21) - אשר ניתן גם הוא על ידי מותב זה ניתן מתחם של 6-18 חודשי מאסר בגין החזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 4.12 ק"ג מחולק לשתי שקיות.

בשני המקרים שלעיל מדובר בחוליות מובהקות בשרשרת ההפצה, אשר הובילו את הסמים המוכנים. מדובר בנסיבות אחזקה חמורות מאשר במקרה שבפניי.

במכלול נסיבות המקרה, אופי המעבדה והתשתית, מיקום המעבדה, כמות השתילים - מחד גיסא ונסיבות ההחזקה, פוריות הגידול מאידך גיסא יש לקבוע, כי מתחם הענישה לו עותרת המאשימה גבוה מהנגזר מהאסמכתאות אליהן הפנתה בעצמה ומהפסיקה הנוהגת במקרים אחרים בפני מותב זה.

יש לקבוע, כי המתחם במקרה זה הוא 6-18 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

קביעת העונש בגדרי המתחם:

20. בבחינת שיקולי הענישה בגדרי המתחם הבאתי בחשבון כי מדובר באדם אשר נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו וחסך זמן שיפוטי יקר.

21. עוד יש להביא בחשבון כי הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן וכי חלק הליך הטיפול בעניינו התעכב מנסיבות חיצוניות אשר לא היו בשליטתו כלל. עם שילובו הנאשם בטיפול שיתף פעולה באופן מלא.

22. שירות המבחן התרשם ממי שנרתע מההליך הפלילי, שאינו בעל דפוסים עברייניים ושהמסוכנות בעניינו אינה גבוהה.

23. מדובר במקרה שעל פי מהותו היה מתאים להטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. לקחתי בחשבון, כי בנסיבות בהן הנאשם מעוניין לבצע עבודות שירות אך הדבר נמנע בשל נסיבות שאינן קשורות בתיק זה, יש להביא בחשבון את הקושי הנוסף הכרוך בריצוי מאסר בפועל הן לנאשם והן לבני משפחתו בנסיבות אלה ולאור מצבו הכלכלי של הנאשם שנמצא ברקע לאירוע, וכעולה מהתסקיר, אמנע מהטלת קנס כספי. לעניין זה לקחתי בחשבון גם את התקופה הארוכה בה היה הנאשם נתון בתנאים מגבילים.

24. לאור כל האמור, מצאתי כי מדובר במקרה חריג שבו יש להטיל על הנאשם עונש בתחתית המתחם ממש.

סוף דבר:

25. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם בהתאם לרישומי שב"ס.

לבקשת הנאשם, יתייצב למאסרו בבית סוהר אלה ביום 2.11.2021 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיזן מוקדם, עם ענף אבחון ומיזן של שב"ס, בטלפונים: מרים חייאבי רכזת מיזן מוקדם - 074-7831077 (במקום 08-9787377)

מירב אבוחצירה רשמת מאסרים נדחים - 074-7831078 (במקום 08-9787336) וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו, יעבור הנאשם עבירת סמים מסוג פשע.

צו להשמדת מוצג - סמים וציוד גידול, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

תפוסים השייכים לנאשם שאינם קשורים בביצוע העבירה יוחזרו לנאשם.

הערבויות הכספיות שבתיק ישמשו להבטחת התייצבות הנאשם לריצוי עונשו. ככל שיתייצב במועד, ניתן יהיה להחזיר את הערבויות הכספיות לב"כ הנאשם וזאת לבקשת הנאשם, ככל שאין מניעה כספית הנובעת מחשבונו של הנאשם.

העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א חשוון תשפ"ב, 17 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.